

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm
Stockholm

Vår referens/dnr: SN 46/2017

Er referens/dnr: Fi 2017/01365/S1

Stockholm, 2017-05-12

Remiss av Promemorian Begränsad uppräknings av skiktgränserna för statlig inkomstskatt för 2018

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna promemoria och ansluter sig till vad Näringslivets Skattedelegation anför i bifogat yttrande.

SVENSKT NÄRINGS LIV

Johan Fall

Johan Lidfeldt

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Er referens:
Fi 2017/01365/S1

Stockholm, 2017-05-12

Remissyttrande

Remiss av Promemorian Begränsad uppräknig av skiktgränserna för statlig inkomstskatt för 2018

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar följande synpunkter på promemorian.

NSD avstyrker förslaget.

Förslaget orsakar problem för arbetsutbud, konkurrenskraft, effektivitet, välbefinnande m.m. vilket belagts i åtskillig forskning. NSD har påtalat detta i tidigare remissyttranden¹ och framhållit att det är angeläget att sänka den högsta marginalskatten genom såväl lägre skattesats som högre brytpunkt.¹

Marginalskattehöjningen från ca 32 till ca 52 procent samt i det övre skiktet från ca 55 till ca 60 procent (med beaktande av jobbskatteavdragets avtrappning från ca 55 000 kr/månad) som följer av förslaget träffar personer i inkomstlägen från 37 000 kr/månad respektive ca 54 000 kr/månad och dessutom får alla med inkomster däröver höjd skatt. Totalt är det enligt promemorian mer än 1 400 000 personer som betalar statlig inkomstskatt och antalet beräknas enligt promemorian öka med ytterligare 80 000. 2018 kommer mer än var tredje heltidsarbetande att få behålla mindre än hälften av en inkomstökning.²

NSD konstaterar att förslaget strider mot vad som får anses vara en rimlig uppfattning om arbetslinjen och mot ambitionerna om ökad sysselsättning och fler arbetade timmar. Förslaget försämrar också utbildningspremien och är negativt för viljan till kompetensutveckling.

Även om det, som anförs i promemorian, kan finnas "osäkerhet" kring beteendeeffekter kan denna inte rimligen anses vara "stor". Tvärtom råder bred konsensus om att det finns skadliga effekter av höga marginalskatter. De leder till snedvridningar och försämrat arbetsutbud genom färre arbetade timmar men också försvagade incitament för bl.a. ökat ansvar och vidareutbildning, i litteraturen kallat effort och ofta analyserat på basis av inkomstbegrepp som är

¹ Fi 2016/00350/S1 och Fi 2016/01456/S1

² Beräkningar i SCB mikrosimuleringsmodell Fasit.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

NSD

NÄRINGS- LIVETS SKATTE- DELEGATION

bredare än snävare mått som antal arbetade timmar. Kritik mot höga marginalskatter och förslag om att de borde sänkas har framförts i olika former från åtskilliga håll, bl.a. Finanspolitiska rådet, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, Långtidsutredningen, Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, Konjunkturinstitutet, Ekonomistyrningsverket, inhemska och internationella forskare, en lång rad näringslivsorganisationer och företrädare samt internationella institutioner som IMF, OECD och EU.

En samstämmighet finns också kring bedömningen att ytterligare skatteskärpningar av de redan i utgångsläget höga marginalskatterna gör att skattebasen krymper så pass mycket att det offentliga skatteintäkter totalt sett minskar. Således krymper också spelrummet för andra delar av finanspolitiken, såsom att vidta åtgärder för svaga grupper i samhället. Genom skatteskärpningar i högre inkomstskikt skulle alltså visserligen politiken kunna komma åt en ökad del av höginkomsttagares inkomster. Möjligheterna att faktiskt uppnå detta begränsas dock av att skatteskärpningarna kommer leda till att många väljer fritid istället för arbete. Eftersom skärpningar av de redan höga marginalskatterna dessutom innebär totalt sett minskade skatteintäkter, sker skärpningarna till priset av mindre utrymme för finanspolitiken, exempelvis minskade möjligheter för att stötta låginkomsttagare. En politik för skatteskärpningar i högre inkomstskikt kan alltså bara rättfärdigas om detta anses mer angeläget än att uppnå ökat finanspolitiskt manöverutrymme.

En analys i linje med ovanstående gjordes i Finanspolitiska rådets rapport 2016 (publicerad den 16 maj 2016). Rådet kritiserar bl.a. skatteskärpningar genom höga marginalskatter och konstaterar att i beräkningen av hur stora statliga inkomstförstärkningar föreslagna skattehöjningar ger, bortser regeringen ifrån att försvagade drivkrafter påverkar arbetsutbudet negativt. Skatteinkomsterna kommer därmed öka betydligt mindre än vad regeringen antar. Regeringens reformer är därmed delvis finansierade med inkomster som sannolikt inte kommer att realiseras.

Den försiktighetsprincip som från tid till annan åberopas av Finansdepartementet när man valt att bortse från beteendeeffekter finns goda skäl att kritisera redan på allmänna grunder, eftersom den innebär systematisk underskattning av positiva effekter från reformer som förbättrar ekonomins funktionssätt. Finanspolitiska rådets ovan nämnda analys visar att faran med principen förstärks när den, som nu är fallet, dessutom åtföljs av systematisk underskattning av riskerna med en politik som försvagar de offentliga finanserna.

En negativ signaleffekt orsakas av det avsteg från gängse regelverk som förslaget innebär. Kvalificerad arbetskraft kan uppfatta även en enstaka försämring i regelverken som indikation på ytterligare försämringar och därmed minska sitt arbetsutbud i större omfattning. På motsvarande sätt kan en sådan signaleffekt också ha negativ påverkan på företags beslut om förläggning av verksamheter som kräver kvalificerad arbetskraft och även försvåra för arbetsgivare att rekrytera eller behålla kvalificerad arbetskraft. I promemorian görs bedömningen att förslaget inte skulle påverka företagens konkurrensförhållanden eftersom de påverkar alla företagare som tar ut tjänsteinkomster. Därmed bortses från det faktum att förslaget tillsammans med tidigare förslag om försämrade brytpunkter förvärrar spänningen i 3:12-systemet. I sammanhanget ska uppmärksammas att Sveriges kapitalbeskattning är hög i internationell jämförelse.³

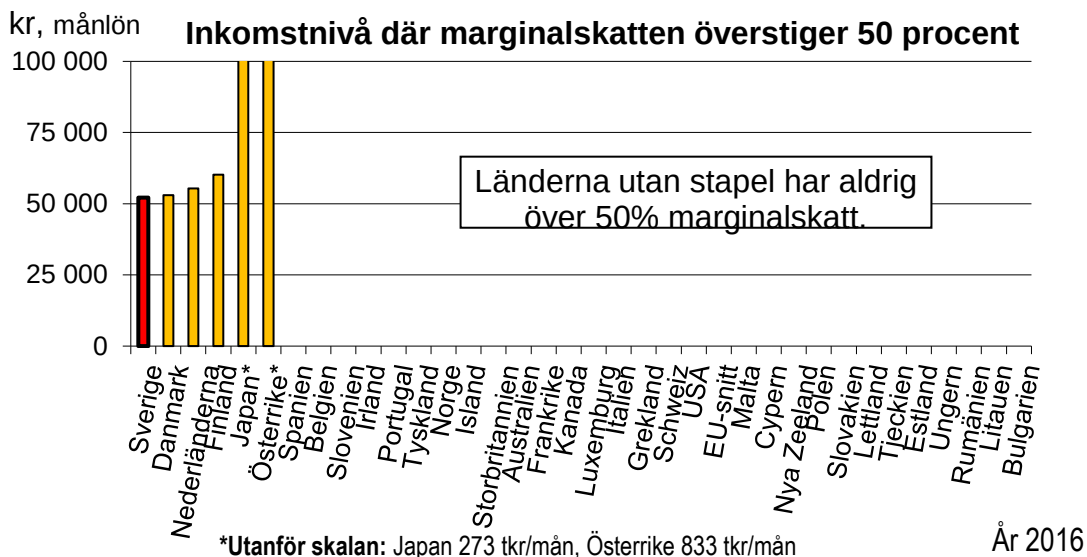
Det är således angeläget med generellt sänkt kapitalskattesats, något som ytterligare accentuerar nyss nämnda 3:12-spänning och som talar mot höjd marginalskatt för tjänsteinkomster. Bedömningen i promemorian att förslaget inte skulle påverka företagens konkurrensförhållanden bortser även från att Sverige är en liten öppen ekonomi med allt tuffare internationell konkurrens, inte minst vad gäller kvalificerad arbetskraft. I promemorian saknas uppgifter om hur förslaget påverkar det svenska skattesystemets konkurrenskraft i internationellt perspektiv. I en allt mer

³ En kartläggning av 10 relevanta konkurrentländer utförd av Grant Thornton på Svenskt Näringslivs uppdrag visar att de flesta länder har lägre skattesatser, högre fribelopp eller mer omfattande nedsättningssystem än Sverige, se "Konkurrenskraften i Sveriges ägarbeskattning" (2016).

NSD

NÄRINGS LIVETS SKATTE - DELEGATION

globaliserad värld, där kampen om talanger hårdnar på arbetsmarknaden, blir ett konkurrenskraftigt skattesystem en allt viktigare faktor. Med förslaget förvärras dock Sveriges ställning som ett land som belastar inkomster med hög marginalsatt redan från förhållandevis låga inkomstnivåer, se figur. ⁴

Källa: KPMG Tax rates online, 2016.

NÄRINGS LIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Johan Liddefelt

⁴ I en mer omfattande jämförelse av skattebelastningen på arbete kan även andra skatter, fr.a. arbetsgivaravgiften, inkluderas. Även på detta område ligger Sverige internationellt sett relativt högt; exempelvis har Danmark ingen arbetsgivaravgift och många länder har tak för arbetsgivaravgiften.